

Патриција Николова

ЈАКОВ И АНЂЕО

„И Јаков остаде сам.
И с њим се Неко бори до зоре.”
Посишање 32, 24 : 1

ЈАКОВ И АНЂЕО

Те ноћи си почео да стењеш
као рањеник после дуге битке
са Анђелом

ујутру те погледах –
на уснама ти беше бели осмех
ојачан Небеским печатом

погледах своје руке
није их било
соба је подсећала
на јутро после карневала:

поред кревета лежаху
у барама од јучерашњег вина
наше старе коже прострте на сунцу

нећемо их обући
кренућемо бестелесни
под сенкама дрвећа

онда ћемо полетети горе
стићи ћемо Тамо пре птица
оковани ланцима од мяса перја и крви

ТАЈНА ОСНАБРИКА

Потражих синагогу у овом граду
али није постојала
једино пронађох
камење опасно жицом

„Полиција је позади” рече Хана и
угризе се за усне хтеде да се
прекрсти зауставих је

После поче да пада
љубазна и разветна оштра
немачка киша
са акцентом
на сваком слогу

Затрчасмо се ка катедрали
Am Domhof
погледах навише и случајно Га
угледах –
вребао је између орнамената
навукавши оштроврху куполу
смешио се
штедро

Ћутала сам

није било потребе да разговарамо
па све је одавно речено
одмах смо се разумели погледом

као деца

која имају

Тајну

У КРУГ

„Ко овде може
да говори о љубави”
Нели Закс

Усних улицу у Берлину –
Фридрихштрасе, или неку
којом си ти крочио

њоме није ходала – трчала је
још увек неодрасла
Нели Закс

прича се окреће
остаје тамо у вечном затишју
између ратова

пре холокауста
и ужаса

не дајући му прилику
уопште
да се деси

ТРОЈЕ У СОБИ

Од троје у соби
увек један пружа руку ка вратима
рука тоне у браву
као у маслиново уље

Од троје које седе за столом
увек један штрчи и пуши сам
невидљиву цигарету глава му нестаје
у ореолу светлог дима

Од троје који се смеју
увек један седи замишљено
и жели да се сети нечега
што не разуме

Од троје који у глас вичу
један увек одлази до врата
излази да га други не осете
ставља капу и одлази

ГАВРАНОВИ

Одбијам да бројим птице
слетеле на твоја рамена
одбијам да се такмичим са њима
одбијам да их храним речима
страховима и другим семењем
кад ми долазиш у сусрет
не видим прво тебе – већ њих:
цело јато гладних гавранова
који су се угнездили на твом челу

осећаш их али опет не знаш
да су тамо
љубим те
и тежак пљесак крила
покреће ваздух

руке су ми искључане

Једино кад спаваш одлећу
увек стојим на стражи
крај тебе док спаваш
чекаћу још мало
да ваздух постане црн
катранско перје
да се проспе
по соби

ево мојих усана

нож је

у мојој руци

ШТА ДА РАДИМО С ТИМ НОЖЕМ

шта да радимо с тим ножем
није довољно наоштрен
да сече хлеб
није књижевни
странице да кида
није брижан
дрво да ореже
није добар није
шта да радимо с овим глупим ножем
крив је што овде стоји крив
што ћути крив што је нож
шта да радимо с њим
није довољно наоштрен
бесмисао да исече
између нас
можда је боље
да га закопамо у земљу
пре него што у месо уђе
лако

АПОЛИТИЧНО

Лихвар јуче крену да наплаћује своје дугове
Оде код пијанисте и скамени му руке
Оде код студента и скамени му ноге
Оде код конобара и искриви му кичму
Оде код глумца и искриви му лице
Оде код новинара и узе му језик
Оде код минера и узе му очи

Лихвар брзо ради новине не чита
Свеједно му је да ли ће да посеје
рат холокауст земљотрес
Лихвар и даље покушава
поново да састави свет
Као дете игра се неким малим стварима

Оде код алкохоличара
и даде му
руке пијанисте

Оде код педофила
и даде му
мало лице глумца
Оде код политичара
и даде му
кичму конобара
Оде код фашисте
и даде му
језик новинара
Оде код атентатора
и даде му
ноге студента
Оде код пса и даде му
очи минера

Зато пас као луд лаје
целе ноћи
цео месец
целу годину

више уопште не може
да се заустави

Болестан је јадничак
рекоше и припремише пушку
болестан је али проћи ће

ТАЛИБАНСКА ПЕСМА

Жене Авганистана
су беле као креда
и мирне
тиши од пустињског ветра
су њихови ледени кораци
ћугале су
док су их очеви силовали
ћугале су
док си им силовали децу
ћугале су
док су их камењем убијали
на кравим стадионима

јер су се заљубиле
у младића из комшилука
ћутале су као што се ћути
када ти напуне уста песком
чак и када рађају и умиру
– опет ћуте

то је

ТРИ МАЈМУНА

Слепа си – каже –
ослони се на мене
Једну руку ми даје
другом
затвара очи
Узимам руку и полазим
Куда идемо?
Тамо

Да ли ти уши чују ветар
Речи да ли знају
Памте ли корен
Не чујем ништа
Не памтим ништа
Не знам ништа
Крени онда
Куда ћемо
Тамо

Моја уста више не журе
да буду бржа од руке
Покушавам да говорим
другим речима
али оне падоше на земљу
Сломише се
Кренух
да их скупљам

Слогови се разлетеше
на различите стране

Моје руке исто побегоше
Очи ми трчаху
брже од њих

Ставих најтежи
катанац на уста
и кренух

На свом путу сретох
чудне ствари
чух да звери говоре
људским језиком
видех дрвеће да се грли
и да се мрзи
Нешто страшно помислих да кажем
Али не усудих се
Само ћутах

Не чух
Не видех

У СУМРАК

Моје власи памте сваки тренутак
који тело понекад заборавља

Теку низ тебе као мастило
када се над твојим безданом нагињем ноћу

Хваташ се за њихову ужад за спасавање
и лагано се љуљаш над амбисом

Не буди се
испустићеш их као топли дах

ПРИЧА ЗА САН

Ко долази на вечеру
ко долази на вечеру кући
ко долази на вечеру ове ноћи

да би се нахранио нашим рукама
ко долази на вечеру ове ноћи
да би се нахранио нашим очима
ко долази на вечеру ове ноћи
да би се нахранио нашим телима
ко ће нас ове ноћи попити
ко долази да нас поједе
није Торбалан¹ и није ни Санчо²
Као дим улази кроз димњак
Обилази сваки дан и њуши
вреба као ловачки пас
и кевће гласом мачке

Желела је нежно да је милујем
желела је страсно да је додирујем
али где да је помилујем
када је без главе
и руке нема
и очи нема

зато ће узети моје

дајем ти их, Смрти
само њега не дирај

ПАТРИЦИЈА НИКОЛОВА (1979) завршила је Националну гимназију за класичне језике и културу „Константин-Кирил Филозоф” и Академију драмских уметности „Крсто Сарафов”. У периоду 2003-2008. била је уредник у часопису *Родна реч* и Дому деце књиге при Министарству образовања и науке. Објавила је три књиге поезије: *Нике и мува* (2000), *Час ња* (2003) и *Јаков и Анђео* (2010). Николова је добитница Националне награде за песникиње „Дора Габе”, као и других награда и признања. Њене песме преведене су на енглески, пољски, јерменски и хебрејски.

Са бугарског превела и белешку о писцу сачинила ЕЛИЗАБЕТА ГЕОРГИЈЕВ

---

¹ Торбалан – митолошки јунак којим родитељи у Бугарској плаше малу децу.

² Санчо – ствара и поклања људима лепе снове.